

INVĂȚĂTORUL

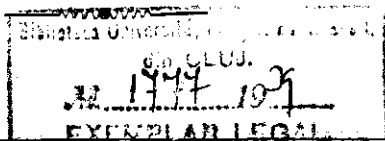
ORG. ASOC. INVĂȚĂTORILOR ROM. DIN ARDEAL, CRIȘANA ȘI MARAMUREȘ
REVISTĂ PEDAGOGICĂ, SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ

Cuprinsul :

- Traian Șteu* : Chemare la datorie.
- Convocarea adunării generale a „Asociației regionale a învățătorilor.
- Raportul Comitetului central.
- Raportul cassierului general al Asociației.
- Raportul directorului Căm. fetelor de inv.
- Raportul Comitetului Fundațiunii Gheorghe Lazăr.
- Raportul directorului Căminului „Casa Invățătorilor.
- Tabloul statistic de studenții locuitori în Căminul „Casa Invățătorilor“.
- Concurs pentru ocuparea a 195 locuri în Căminul Casa Invățătorilor.
- Concurs pentru ocuparea a 60 locuri interne în Căminul fetelor de învățători.

Redacția : Cluj, Casa Invățătorilor.

Administrația : Cluj, Piața Ștefan cel Mare No. 7 (Banca Invățătorilor.

INVĂȚĂTORUL

ORG. ASOC. INVĂȚĂTORILOR ROM. DIN ARDEAL, CRIȘANA și MARAMUREȘ
REVISTĂ PEDAGOGICĂ, SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ

Chemare la datorie.

Glasul conducătorilor din nou cheamă învățătoria la obicinuita adunare generală. În orașul Cluj, la 15 August 1932 să va da socoteală despre un nou an de activitate, a Asoc. inv. români din Ardeal, Crișana și Maramureș. Din dările de seamă pe cari le vor prezenta diferiții ei slujbași ar trebui să se întrezărească două lucruri: 1) dacă această organizație în anul încheiat a făcut un pas mai departe spre realizarea scopului pentru care a fost înființată, 2) ori a stagnat dând înapoi și amenințând chiar cu destrămarea rândurilor așa de frumos încheiate.

Pentru cel ce și poate evoca fidel frământările prin cari a trecut învățătoria în anul despre care își prezintă dările de seamă, i se va părea că de fapt a putut înregistra succese însemnate. Așa ar fi biruința ce s'a câștigat în parlament ca lefurile învățătorilor și în viitor să se facă numai de către Stat, și să nu treacă în sarcina comunelor și a județelor. Tot așa după mari străruințe s'a putut da altă deslegare *învățătorilor superiori* decât cea care se contemplanse. Vrednică de amintit este și reușita Consiliului Permanent de Instrucțiune, ca și a Consiliului de Administrațiune a Casei de Credit a Corpului Didactic.

Cel ce are însă o intuiție fidelă a desfășurării evenimentelor va putea ușor observa, că aceste câteva *rezultate* nu sunt biruințe repute de masa cea mare a învățătoriai strânsă în organizație mare de breaslă. Ele sunt mai mult eforturile supraomenești a unor suflete desinteresate, cari având conducerea ș'au subordo-

nat întreaga lor viață fizică și intelectuală numai interesele profesionale de tagmă. Deci, deși câștigul moral se restrânge asupra tuturor, vrednicia este numai a unui mănunchiu de inimi nobile, cari, la un moment dat, au avut și înalta cumițănie, de a nu lăsa ca o organizație profesională să lunece pe povârnișul politiceii destructive. Adevărat, că pentru această *rezistență* conducerea Asociației generale a învățătorilor, a avut să înfrunte grele atacuri, din partea celor ce au rămas cu orgoliul descoperit și ambițiunile de cetățeni prea cumiți nesatisfăcute. Acestea sunt însă lucruri trecătoare. Rămâne însă *adevărul cel mare* că Asociația ca grupare de profesioniști, nu putea să se abată din drumul ei cel bun croit așa de bine de înaintași.

Dar deși Asociația și în anul acesta a nizuit spre ajungerea scopului ce urmărește, totuși ea ca organizație întinsă pe județe, regiune și țară, nu a progresat în ce privește o strângere mai apropiată a rândurilor. Poate că vina nu este a masei celei mari de învățători, cari văd în Asociație numai prilejuri bune de întruniri pentru protestări și amenințări. Și atunci răul trebuie căutat la dirigiitorii secțiilor și subsecțiilor: prezenți, secretari și cassieri, cari trebuie să'și iee în serios rolurile ce dețin.

Datoria acestora este de a face educația membrilor vechi și noi întru a'și cunoaște bine îndatoririle ce le au față de Asociație. Aceste se reduc la două obligațiuni: achitarea taxei de membru și abonarea revistei Asociației. Până aceste două cerințe imperioase nu sunt satisfăcute, nimeni nu se poate socoti de un membru cu adevărat activ, și conștiu de rolul lui în cadrul cel mare al organizației profesionale. Căci câtă vreme perzistă restanțele membrilor, orice mișcare a Asociației este paralizată, în toate demersurile ce trebuie să facă fie ca secție, regională, ori generală. Câtă vreme în sânul învățătorimeii mai sunt atâția mii de oameni, cari nu cunosc revista care are menirea să țină lumea în curent cu toate mișcările ce să fac în favorul colectivității, nu se poate spune că există o *conștiință de solidaritate profesională*.

Dar conducătorii secțiilor județene mai au și o a doua datorie față de ei înșiși, ca organe subalterne a regionalei și generalei. Spre scopul acesta ei trebuie să fie agenții de legătură, cari raportează regulat frământările, preocupările și chiar hotărârile celor de jos pentru a le putea coordona cei de sus. Câtă vreme însă acestia ani de-a rândul nu raportează nimic în ce privește viața secției lor, de unde va putea regionala, ori generala să fie informată că ce se petrece, ce se discută, ce se intenționează, în o anumită celulă ca parte componentă și care așteaptă ca dorințele ei să fie realizate.

Ș'acum după aceste clarificări rog pe frații colegi, ca să cetească raportul secretarului general spre a se convinge că din cele 20 de secțiuni abia 6 ș'au trimis în termen procesele verbale. Tot asemenea să se cerceteze raportul casierului pentru a se vedea că din 20 secțiuni abea 5 ș'au trimis cotele corespunzătoare. Tot așa să poate urmări și din celelalte rapoarte cât de mare este desinteresul și față de celelalte instituțiuni învățătoresști, cari stau în strânsă legătură cu Asociația.

Când toate acestea se vor vedea, va putea judeca ori cine dacă *Regionala* și *Centrala* pot face față nevoilor din fiecare zi, pentruca totuși secții fără nici o activitate se poată aduce acuze neîntemeiate conducătorilor că nu și fac datoria. Ori chiar dacă ș'o fac se poate aprecia între ce împrejurări sunt chemați să lucreze, pentruca să poată realiza acelea câteva rezultate de cari am făcut pomenire. Și iarăși, ce nu s'ar putea realiza, dacă *conducătorii* ar ști că se pot răzima pe o armată conștie, care la orice împrejurare știe să facă față secundând cu vorba și fapta fiecare pas a acelor ce sunt puși în frunte și au o răspundere?!

Anul despre care Asociația își face darea de seamă este intervalul în care Corpul didactic a primit cele mai grele lovituri de atâtea frânturi de legiuiri păcătoase, prin cari ni s'au luat drepturi câștigate în lupte grele de decenii: Învățătorimea are *datoria* ca cu prilejul adunărilor ce-i stau în față să ceară desființarea acestor măsuri nedrepte și punerea ei în legalitate. Prilejiul cel mai bun este ziua de 15 August la Cluj și 28 și 29

August 1932 la Chișinău. Cu aceste ocazii să vor desvăli adevăruri crude, asupra celor două puncte stabilite de noi, la începutul acestui articol. Învățătorimea va trebui să schimbe atitudinea din o expectativă pasivă în o activitate plină de interes față de stat ce poartă marca sa de corporație. Prin aceasta schimbare în toate instituțiile învățătoresți s'ar introduce o nouă înviorare, cari ne-ar da nădejdi de o îndreptare a stărilor apatice de azi.

Cei vizați să ia aminte.

Traian Șuteu.

Convocare

Comitetul central al „Asociației regionale a învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramurăș” și Comitetul central al societății „Gheorghe Lazăr” convoacă prin aceasta a XIV-a adunare generală ordinară a Asociației și a XII-a adunare generală a soc. „Gheorghe Lazăr” pe zilele de 14 și 15 August 1932 la Cluj în sala prefecturii juoetene cu următoarea ordine de zi:

I. Ședința I. a Asociației, în 14 August ora 10 a. m.

1. Participarea la serviciul divin.
2. La ora 10 deschiderea adunării generale și alegerea alor doi notari pentru ședințe.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Raportul cassierului Asociației și prezentarea proiectului de buget pe anul 1933.
5. Raportul directorului „Căm. fetelor de învățători din Cluj” și prezentarea gestiunii căminului pe anul școlar 1921—1932.
6. Alegerea alor trei comisiuni pentru cenzurarea rapoartelor.

II. Ședința I. a Soc. Fondul „Gheorghe Lazăr” în 14 August la ora 4 p. m.

1. Deschiderea adunării generale.

2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassierului.
4. Raportul directorului Casei învățătorilor din Cluj și prezentarea gestiunii pe anul 1931.
5. Alegerea alor două comisii de verificare a) pentru cenzurarea raportului general și gestiunea cassierului, b) pentru cenzurarea gestiunii Casei Învățătorilor pe anul 1931.

III. Ședința II. a Asociației în 15 August 1932 ora 9 a. m.

7. Discuția și formularea dezideratelor adunării generale asupra următoarelor probleme: a) Întreținerea materială a școlii primare; b) Înaintarea învățătorilor; c) Casa de credit a corpului didactic; d) Presa învățătorească; e) Salarizarea învățătorilor.
8. Rapoartele comisiunilor de sub p. 6.
9. Eventuale propuneri.
10. Închiderea adunării generale.

IV. Ședința II. a Fondului Gheorghe Lazăr în 15 August 1932 ora 4 p. m.

6. Rapoartele comisiunilor de sub p. 5.
7. Eventuale propuneri.
8. Închiderea adunării generale.

*

Consiliul general al Asociației va ține ședință în preziua adunării generale ora 4 p. m. Propunerile pentru adunarea generală se vor înainta Biroului Asociației cu 8 zile înainte de adunare.

Cluj, la 2 Iulie 1932.

Președintele Asoc.

Gavril Bochișiu

V.-preș. F. Gh. Lazăr

Andrei Mureșan

Secr. gen. al Asoc.

Gavril Almășianu

Secretar F. Gh. Lazăr

Andrei Pora

Raportul general

al comitetului central al Asociației regionale a învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș pe anul 1931/1932

Onorată adunare generală,

Asociația noastră de data aceasta și cu acest an a împlinit al treisprezecelea an de existență a sa. Și totodată s'au împlinit trei ani de când organizația noastră face parte integrantă din „Asociația generală a membrilor corpului d'acole primar din România“. Ca în fiecare an, dela întemeierea Asociației noastre, așa și cu acest prilej, comitetul central își îndeplinește obligațiunea ce o are, de a vă prezenta în mod fidel și după cea mai bună a sa părere și apreciere lucrurile și frământările, de care s'a preocupat și de care n'a fost cruțată învățătorimea și școala poporului în cursul anului de care vorbim.

Crisa economică și financiară, făcând păreche în Istorie, ce s'a abătut asupra lumii și din care a izvorit o sărăcie generală, a lovit în plin toate instituțiile de bază ale actualei organizațiuni sociale. Și astfel de acest flagel nici școala și slujitorii ei n'au fost cruțați.

Atâta suferință și atâta durere îngrădită în sufletul învățătorilor, ca în acest an, nu s'a mai pomenit de la începutul întințării școlii populare românești.

Căci, deși dela întințarea învățământului popular și până în prezent, învățătorimea a trebuit ca necontenit, zi cu zi și an de an, prin sforțări să și elupte drepturile și considerațiunea ce i se cuvenea în raport cu menirea ce o are, de data aceasta toate obiectivele și scopurile atinse cu munca și străduința de decenii de-a rândul erau să se lăruie și astfel să ne trezim acolo de unde am început.

Deci evenimentele de care ne vom ocupa în acest raport și manifestațiunile întreprinse în acest an de organizațiile noastre învățătoresci au fost toate determinate de instinctul conservării și a păstrării pentru școală și învățători a drepturilor și situațiunilor câștigate cu atâta trudă în trecut.

În viața noastră de organizație, dela adunarea generală trecută și până în prezent cel dintâiu mare și însemnat eveniment a fost congresul tuturor învățătorilor ce s'a ținut în zilele de 25 și 26 Octombrie 1931 în București. Date fiind antecedentele acestui congres, care dela început a fost fixat pe zilele de 6 și 7 Sept. 1931, însă oprit de Minister, a trebuit să fie amânat, cu ocazia ținerii lui învățătorimea a luat o atitudine hotărâtă și și-a exprimat protestul și revolta sa față cu nedreptatea ce se pregătea ca

jumătatea salariilor învățătoresci să fie scoasă din bugetul statului și trecută în sarcina comunelor și județelor. Tot în acest congres s'au arătat umilințele la care e supus învățătorul prin neachitarea la timp și cu întâzieri de luni de zile a salariului, precum și scoaterea din lege a învățătorimii în ce privește dreptul la salariul ce i se cuvine.

Este în deoște cunoscută starea ilegală, în care sunt ținuți membrii corp. did. sub raportul salariului deja de ani de zile. Și până astăzi vechea nedreptate în loc să înceteze, s'a agravat prin noi reduceri. Și dacă noile reduceri, ce se proiectau și care au și devenit fapt cu începutul anului curent, erau ce e drept cu caracter general pentru toți funcționarii țării, membrii corpului didactic sunt de două ori neîndreptățiți, nesocotindu-li-se coeficientul coresponsător la gradațiile ce le au. Unde să mai punem apoi faptul că plata gradațiilor legale și scadente pe 1 Ian. a. c. a fost amânată până la alte dispozițiuni. Peste tot congresul din toamna trecută s'a desfășurat într'o atmosferă apăsătoare produsă de simțul nesiguranței pentru ziua de mâine și tendința de destrămarea organizmului școlar.

Dar neajunsurile evidențiate, protestele ridicate, nemulțumirile manifestate și ilegalitățile inferate în congresul din toamnă, toate la un loc pot fi socotite numai ca un preludiv a altor pa-coste și mai mari ce erau cât pe aci să se abată asupra învățătorilor și a școlii populare. Și iată-ne ajunși la al doilea eveniment nefast cu care au trebuit să lupte învățătorii strânși uniți în jurul și sub steagul Asociației lor. Acest eveniment este lupta dată împotriva proiectului de lege pentru o nouă categorisire în salariu a funcționarilor publici.

În baza acestui proiect învățătorii erau așezați în clasele și categoriile cele mai inferioare de salariu. Stagiul școlii era redus și pus alături cu oamenii de serviciu cărora pentru funcția ce îndeplinesc nu li se cere mai mult de cât o pregătire de „școală” primară. În felul acesta demnitatea și considerația pentru dascăl era redusă la zero. De altfel acest nou sistem de salarizare ce se proiecta a provocat cea mai adâncă indignare și nemulțumire în rândurile tuturor categoriilor de slujbași ai statului, așa că în urma turnu-toaselor și deselor proteste venite din toate părțile, proiectul a rămas tot numai proiect. Dar pentru noi a fost dovadă suficientă de a fi văzut și de data aceasta câtă însemnătate și considerație i se dă școlii tocmai în vremurile, când mai mult ca ori când școala poporului ar trebui să fie ocrotită și menajată în deosebi.

Dacă în congresul din Octombrie 1931 problema salarizării învățătorilor prin comune și județe a fost discutată și combătută cu argumente plausibile, în lunile ce au urmat până la sfârșitul anului, lupta ce s'a dat din toate părțile pentru zădărnicierea și acestui proiect și concepții dezastruoase formează al treilea eveniment și poate cel mai greu dintre câte a avut de înfruntat școala.

În ultimele decenii. Căci ce ar fi însemnat izbândirea acestei concepții nenorocite? Ni-i mai mult nici mai puțin de cât distrugerea completă a învățământului primar. Și pentruca să zugrăvim și mai plastic trista peisaj și situația funestă ce ne amenința la un moment dat sub acest raport, reproducem cuvintele președintelui Asoc. noastre generale rostite cu ocazia congresului cu referință la aceasta chestiune.

Di D. V. Tori, dupăce a arătat relele de care suferă școala și atâtea nedreptăți ce li se fac membrilor corpului didactic, în special învățătorilor, spune textual:

„Nu erau însă destule relele de până acum“.

„La cortegiul lor se anunță unul, care dacă ar lua ființă, ar însemna însăși distrugerea învățământului primar“.

„Este vorba de trecerea școlilor primare — în parte, dacă nu în totalitate — pe seama județelor și a comunelor“.

„Până acuma în seama lor a fost lăsată întreținerea materială a școlilor și rezultatul îl știm: lipsa oricărui mijloc de întreținere a localurilor, nerespectarea chiar și a cerințelor elementare pentruca învățământul să fie posibil, ruina celor mai multe dintre școli.“

Accasta am văzut o chiar și atunci, când comunele și județele nu erau în starea de sărăcie de astăzi.

Ce va fi mâine dacă se va stăruie în menținerea măsurii hotărâte de Ministru de finanțe — ne pu'em închipui: se va ajunge în foarte scurt timp la de-ființarea șc. primare.

Ne dăm seama de gravitatea afirnației pe care o facem și totuși stăruim în ea.

Cu trudă și jertfe de decenii s'a creat școala primară pe care o avem — departe, fără îndoială, de a corespunde tuturor necesităților întâmplate.

A o da acum pe seama județelor și comunelor înseamnă a pregăti sfârșitul și acesteia, atâtea că e și cum e.

Ce duh rău ne mână oare meuca să săpăm tocmai la temelie acestor Instituții care ne țin statul, acelor instituțiuni care-i asigură viitorul?

Adânc îngrijorați de soarta școlii prim. dăm strigăt de alarmă în acest congres și cerem conducătorilor statului să țină seama, măcar de aceasta dată, de cuvântul nostru, căci el stă eșit din cunoașterea realității și din o îndelungată și tristă experiență.“

Iată dar sintetizat cum nu se putea mai bine dezastrul care pândește școala și pe învățători în toamna anului trecut.

Dar geniul bun al neamului și norocul școlii românești a voit ca acest pericol să poată fi încunjurat.

Nu fără eforturi însă.

Tot ce a fost conștient și cu dragoste de școală în țara aceasta a contestat măsura ce se intenționa. Învățătorimea întregă s'a mișcat și a stat în permanentă agitație.

Consiliul general al federației corp. did. în adunarea sa ținută în ziua de 26 Oct. 1931 a hotărât măsuri energice, proteste și intervenții la toți factorii cu mare răspundere. Și până în cele din urmă, mușumită tuturor oamenilor înțelegători, dar mai presus de toate frontului unic și puternic ce-l forma învățătorimea prin organizația sa, școala a fost salvată.

Și acum e bine și util să medităm și cu aceasta ocaziune asupra acestor clipe grele peste care ne-a fost dat să trecem cu bine. Aceasta meditare trebuie să ne fie reconfortantă și datătoare de încredere în viitor, în care nu știm ce surprize se mai pot ivi. Nădăjduim însă că surprize de felul celeia, care ne-a amărât sufletele în trecutul apropiat, nu se vor ivi niciodată.

N'ar fi completă relatarea noastră, dacă am trece cu vederea un alt greu, o altă calamitate ce s'a abătut, mai cu seamă în acest an, asupra învățătorimei și în combaterea căreia aceasta tagmă în cursul timpului și-a irosit cea mai mare parte de energie a sa.

E vorba de întârzierile și amârările cu lunile a achitării salariilor. E drept, că de vte o câțiva ani încoace s'a constatat o schiopăteală din partea statului în achitarea la lună a retribuțiilor învățătorilor. Dar fenomenul ce la început ni se înfățișa izolat și în anumite locuri, în anul acesta a luat un caracter general și așa de acut încât lumea a ajuns la desperare. Învățătorii neplățiți cu lunile (2, 4, 5, 6 luni și chiar mai mult), mizeria în care se zbăteau era de nedescris. La tot cazul, cauza acestui dezastru în care se zba'e țara întreagă o formează criza economică și financiară ce s'a deslănțuit asupra noastră.

În fața acestei situații țara cere jefite și răbdare de fer, dela toți fiii ei, pentruca să poată eși cu bine din impasul în care e târâtă. Și dacă e vorba de jefită pentru țară, noi învățătorii — cei dintâi — nu ne putem subtrage dela ea. Încă ceea ce a amărât sufletul nostru a fost că aceasta jefită ni s'a cerut aproape și mai ales numai nouă.

Astfel ne am pus întrebarea: de ce învățătorii sunt lăsați pe planul din urmă, de ce pentru alții se păsesc bani ca să li se achite salariile la timp ori cu mici întârzieri numai, de ce se crează în zilele aceste grele categorii de privilegiați? Și la aceste întrebări nedându ni-se răspunsul convenit din partea celor în drept, revolta și nedumerirea a începută clocotească în sufletul nostru. După luni de zile de zvârcoliri și proteste poroite dela organizațiile noastre din toate colțurile țării, în cele din urmă aceasta revoltă și-a aflat convenita expr sie în congresul corp. did. de toate gradele ținut în București în zilele de 28 și 29 Mai 1932.

Că ce a urmat după aceasta se știe. Situația parcă s'a mai îmbunătățit și în mijlocul atâtor neajunsuri ce ne oferă criza, parcă se introduce egalitate de tratament față de toți.

Tot în legătură cu întâmplările ce ne înereșează de peste an, amintim că proiectul de lege pentru modificarea unor articole

din Legea învățământului primar, și care proiect viza mai ales felul de înaintare și titlurile învățătorilor, de asemenea n'a trecut prin corpurile legiuitoare, fără ca reprezentanții învățătorilor în mod demn și hotărât să fi arătat, care este părerea și dorința corpului didactic sub acest raport.

Apoi s'a protestat și s'a dus o luptă din partea Asociației contra nesocotirii prevederilor legale în ce privește consiliul general de instrucție, care a fost dizolvat în mod abuziv, după ce fusese legal ales și constituit în toamna trecută.

Tot asemenea s'a dat expresie prin Asociație nemulțumirii învățătorilor din cauza dizolvării în mod ilegal la 28 Noembrie 1931 al Consiliului de adm. al Casei de credit al corpului didactic. Și aceasta dizolvare s'a făcut din pricina că Min. Instr. nu i-au fost pe plac persoanele alese de învățători și trimise în acest consiliu de o parte, iar de altă parte se spune că direcția casei de credit n'a putut să se împace cu gândul, ca la conducerea și controlul instituției, — care se susține cu banii profesorilor și învățătorilor — să fie și reprezentanții aleși ai acestora.

Onorată Adunare Generală,

După ce în aceasta primă parte a raportului nostru am înșirat evenimentele și întâmplările de peste an și dintre care unele au avut un rol hotărâtor în cea ce privește soarta și evoluția școlii, în ce'e următoare vă vom da seamă și de unele chestiuni și însărcinări cu o sferă mai restrânsă, pe care le-a avut Asociația noastră și pe care a căutat pe cât numai i-a fost posibil să le ducă la bun sfârșit.

1. Amăsurat mandatului primit dela trecuta adunare generală în ce privește salarizarea corpului didactic, Asociația a continuat acțiunea pentru punerea în legalitate, anume acordarea coeficientului legal la gradații. Acțiunea a avut succes.

2. S'a intervenit în repetate rânduri la Minister, pentru încadrarea în drepturile lor — prin aplicarea integrală a Art. din 1929 — a învățătorilor din provinciile unite. Răspunsul Min. a fost, că s'au sistat orice încadrări. Va să zică e sistată aplicarea prevederilor legii.

3. Acordarea gradației de merit militar tuturor fost-lor voluntari în armata română în timpul războiului. Acest desiderat vechiu a fost satisfăcut și toți cari au cerut și putut dovedi cu acte în regulă cererea lor au primit gradatia militară.

4. Învățătorii începători cu diplomă și cari n'au prestat încă serviciul militar să fie plătiți cu leafa învățătorilor numiți în învățământ titulari provizori. În urma intervențiilor făcute s'a recunoscut dreptatea acestei cereri, dar criza și lipsa de fonduri a împiedecat punerea în practică a măsurii de îndreptare.

5. S'a cerut Min. Inst. revenirea asupra ordinului, prin care posturile vacante în învățământul primar se acordă cu precădere

licențiaților, iar nu normaliştilor absolvenți.

6. Asociația a acționat energic pentru înlăturarea nedreptății ce s'a creat membrilor corpului didactic primar, prin pierderea dreptului ce l-au avut, ca cei vrednici și capabili din sânul învățătorilor și dacă nu posed studii academice să poată ajunge în toate gradele ierarhice de control și administrație a învățământului primar. Chestia nu e încă limpezită deplin. Dar toate șansele sunt pentru a reveni la sistemul de mai înainte și în raport cu subrezivorii școlari în unele locuri și până acum s'a aplicat practica veche, deși legea mai nouă prevede recrutarea acestor organe de control dintre cei, cari au prestat examenul anume instituit în acest scop.

7. S'a intervenit pentru aplicarea prevederilor legii în ce privește plata de către stat a învățătorilor, cari suplinesc pe învățătorii în concediu de boală. Justețea cererii e recunoscută, dar n'a fost îndeplinită tot din lipsa de fonduri.

Deci din cele premerse constatăm, că dintre problemele ce au format obiectul de preocupare, unele au fost soluționate în mod definitiv și satisfacător pentru învățători, altele însă, deși recunoscute ca îndreptățite, din pricina împrejurărilor, n'au putut fi împlinite. Așa se vede că timpul și întâmplarea sunt mai hotărâtoare de cât bunăvoința omenească.

Onorată adunare generală,

Înainte de a trece la înșirarea activității săvârșită în parte de fiecare dintre organele de conducere ale Asoc. noastre, tot în acest loc de expunere generală, avem da'oria de a face amintire și a avea memoria aceleuia, care cândva a fost printre noi un bun coleg, camarad și prieten, iar azi nu mai este. După un morb greu și îndelungat soarta a răpit din mijlocul nostru pe Emanuel Eremie, fostul v. preș. al Asoc. noastre. Tristul desnodământ a fost sortit să se întâmple tocmai atunci, când Emanuel Eremia era în puterea și vârtutea vârstei sale bărbătești și încă de aci înainte mulțumim că putea să fie muncitorul și luptătorul de care breasla noastră are atâta nevoie.

Învățător de model, director scrupulos, prin munca și sârguința sa s'a făcut respectat și apreciat de superiorii săi, la un moment dat îndeplinind și funcția de inspector al învățământului.

În baza calităților sale a fost numărat între fruntașii de seamă ai învățătorimei noastre. Mulțumită încrederii și stimei de care s'a bucurat în rândurile alor ai săi, nu mult după înființarea Asociației a fost ales membru în comitetul central, iar înainte de aceasta cu doi ani tactul și manierele s'le l'au destinat funcției de v. președinte. În toate frământările și acțiunile întreprinse de Asociație în cursul anilor Emanuel Eremie a fost la datorie, stând alături de tovarășii săi în fruntea mișcărilor.

Astfel Asociația noastră prin moartea sa a îndurat o pierdere

simțită. Am pierdut un om gata oricând de a sta în serviciu și a munci pentru triumful ideilor preconizate de interesele mari ale școlii și învățătorilor.

Prin atitudinea sa, prin felul său de a fi, în viața socială s'a bucurat de întinse simpatii. Amintirea lui rămâne vie în sufletele noastre și ale tuturor aceluia, cari l-au cunoscut.

Ca omagiu ce-i datorăm amintirii lui și în semn de recunoștință pentru serviciile aduse și calitățile cu care a fost dăruit de-functul, să ne ridicăm într'un moment de tăcere.

I. Biroul central al Asociației.

Ca organ de execuție biroul central al Asociației noastre regionale, pe lângă interesul față de problemele raportate mai sus, a executat toate hotărârile luate de organele conducătoare ale Asociației. S'a străduit să reprezinte în chipul cel mai bun și cu puțință opinia dascălimei în toate chestiunile de interes general pentru școală și care au fost scoase la suprafață de împrejurări.

Biroul central a păstrat neîntreruptă legătură cu subdiviziunile Asociației, precum și cu conducerea Asociației generale. — Membrilor, cari s'au adresat pentru deslușiri în chestiunile lor particulare, li s'au dat lămuririle de care aveau nevoie. Biroul a acționat cu toate mijloacele de care a dispus, pentru a evidenția puterea Asociației și pentru a face ca cuvântul ei să fie ascultat și respectat. Aceasta cu atât mai mult, cu cât cuvântul Asociației este cuvântul unanimității învățătoresci

II. Comitetul central.

Comitetul central, ca organ de conducere al Asociației, a căutat să-și îndeplinească menirea. Întrunit în ședință în cursul anului a deliberat și a soluționat toate chestiunile dela ordinea zilei, îndrumând biroul să ia măsuri pentru executare.

În ședința din 25 Aprilie 1932 comitetul examinează toate evenimentele de interes școlar și învățătoresc petrecute în cursul anului și verifică întrucât de lideratele exprimate în trecuta adunare generală au fost împlinite.

Examinează gestiunea Asoc. și verifică raportul casierului. și se ia la cunoșt. rap. com. cenzorilor. Se hotărășe continuarea cu verificarea gestiunii secțiilor ce n'au fost verificate în anul trecut. Durere că din lipsa de mijloace aceasta verificare n'a putut fi continuată până acum.

Se discută și alcătueșe proiectul de buget al Asoc. care să fie supus spre aprobarea adunării generale.

Se cooptează noui membri în comitet în locul celor dimisionați sau repauzați.

Se iau hotărâri și se formulează rezoluțiunile convenite pe cererile și adresele întrate la biroul Asoc. și a căror rezolvire și

aprobare era de competența comitetului.

III. Consiliul General al Asociației.

Consiliul general s'a întrunit în preziua adunării generale. A examinat și discutat întreg programul adunării. S'au luat măsurile și hotărât directivele, după care să decurgă adunarea generală, ca astfel hotărârile și desideratele învățătoresți să-și găsească forma cea mai potrivită de exprimare.

IV. Activitatea secțiilor.

Trebuie să stabilim dela început, că dacă activitatea, atât a Asoc. generale cât și a regionalelor se desfășoară pe un plan de generalități, prin indicațiunile ce le dau și inițiativa ce o iau în toate chestiunile și problemele pe care viața le scoate la suprafață și le pune în contact cu școala, activitatea ce se desfășoară în secții și prin secții este însă aceea, ce formează o bază reală a progresului, prin care ne ridicăm către scopul ce-l avem în vedere. Activitatea săvârșită în secții e dovada viabilității și puterii Asociației. Și de această activitate bine chibzuită și bine organizată depind în mare parte succesele trainice ce le putem avea de câte ori urmărim împlinirea vreunui desiderat de importanță pentru interesul școlii și al învățătorilor.

Ținuta, pe care a luat-o Asociația față cu evenimentele ce s'au abătut asupra școlii în anul acesta, ca ar fi putut să însemneze, dacă n'ar fi fost secundată cu toată tăria și în continuu din partea zecilor de secții?

Secțiile creează atmosfera Ele sunt realitatea concretă și la rândul ei Asociația vine să sintetizeze și să reprezinte strigătul lor.

Nu se primesc salariile cu lunile. Secție după secție se mișcă. strigă și protestează în fiecare județ. Asociației nu-i rămâne de cât ca acest murmur general să-l prindă, nemulțumirile și mizeriile parțiale să le înglobeze și canalizeze într'o formă corespunzătoare și demnă, cerând celor în drept îndreptarea și curmarea neajunsurilor.

Fără îndoială că și în cursul anului de care ne ocupăm, majoritatea secțiilor alcătuitoare a Asoc. noastre regionale au fost la datorie și au răspuns demn în fața evenimentelor peste care am trecut.

Secțiile și-au ținut adunările lor generale. În aceste adunări au fost puse și debătute cu multă pricepere chestiunile de ordin cultural, ce stau în strânsă legătură cu școala poporului, precum și cele de ordin profesional, ce interesează de aproape viața și soarta dascălului. În special în aceste adunări s'a accentuat și manifestat simțul solidarității noastre. Secțiile și-au revizuit situațiile și-au examinat gospodăria, urmărind ca scopurile și planurile

locale, ce au fost cristalizate și hotărâte în anii trecuți să fi duse intru îndeplinire.

Mai slabe rezultate s'au constatat însă la secții în anul acesta sub raportul încassării cotizațiilor dela membrii. Acest fapt se explică până la un punct prin primirea atât de nereguată a salariilor.

Am fi vrut ca în cele următoare, amăsurat uzului ce l-am practicat în fiecare an, să evidențiem activitatea în parte a fiecărei secții județene. Dar de data aceasta acest lucru nu-l putem face, deoarece, până la data când am compus acest raport, dela majoritatea comarșitoare a secțiilor noastre județene n'am primit încă cuvenitele rapoarte anuale. Și aceasta o reținem cu atât mai mult, căci cu luni de zile înainte am atras — printr'o adresă specială — atenția tuturor conducătorilor dela secții, ca în vederea alcătuirii acestui raport general al com. central al Asoc. noastre, să ne înainteze din timp rapoartele lor, cu privire la starea și munca desfășurată de secție în cursul anului.

Deci ne vom ocupa în parte numai cu secțiile dela care am primit raportul cerut. Și aceste secții sunt următoarele:

1. *Secția județeană Arad.* Președinte Dimitrie Boariu. Din raportul ce ni s'a trimis reesă, că adunarea generală a secției din acest an a fost o adunare jubilară. A fost un moment de serbare înălțătoare pentru învățătorii din acel județ. Variate chestiuni de ordin cultural și profesional au fost tratate și analizate în adunare. Tot cu aceasta ocazie s'a ales noul comitet al secției, care e ferm hotărât să îndrepteze întrelasările din ultimii ani în urma cărora activitatea, cu care eram obiștuiți să o vedem la secția Arad, a lăsat mult de dorit.

2. *Secția județeană Cluj.* Președinte Mihail O. reanu. Secția bine organizată și condusă e la curent cu toate îndatoririle ce le are. Și-a ținut adunarea generală anuală. S'a ocupat de toate chestiunile dela ordinea zilei, dând soluții și luând hotărări, prin care doleanțele învățătoești să și primească cuvenita expresie și manifestare.

3. *Secția județeană Maramureș.* Președinte Iosif Mureșian. Secția și-a ținut adunarea generală, în care au fost discutate și analizate diferite chestiuni de ordin școlar și învățătoresc. Nevoile și neajunsurile vremii deasemenea au fost examinate și s'a căutat a fi soluționate după posibilitate. Conducerea secției a ținut să fie la curent și să sprijinească rezolvirea problemelor de care viața noastră dascălească a fost frământată în acest an.

4. *Secția județeană Făgăraș.* Președinte Ioan Comșulea. Dela aceasta secție n'am primit raport despre situația și activitatea de peste an. Dacă totuși o amintim în parte, o facem aceasta pentru faptul, că în adunarea generală, ce a ținut în toamna anului trecut, a ridicat față de conducerea Asociației noastre unele obiecțiuni, cărora pentru lămurirea cuvenită trebuie să le răspundem. Aceste lucruri nouă ne-au ajuns la cunoștință din ziarele, care au

publicat darea de seamă despre decursul acelei adunări.

Anume în acea adunare, unii membrii au acuzat comiteul nostru central de neactivitate, de lipsa de interes și în special de nedreptatea ce li se face învățătorilor din județul Făgăraș, când nu li se acordă ajutoarele ce le cer dela societatea filantropică F. Gheorghe Lazăr. Și pentru toate aceste vina o poartă comiteul Asociației.

Dacă s'ar fi aflat cineva în acea adunare, care să deslușiască pe cei nemulțumiți de greșala în care se află când confundă F. „Gh. Lazăr“ cu „Asociația“ și când se vorbește în necunoștință de lucruri și de realități, atunci noi acum n'am mai avea nimic de ripostat. Dar ca acuzațiile de neactivitate să vină din partea și din adunarea unei secții, ai cărei membrii de ani de zile stau în cea mai crasă letargie sub raportul vieții de Asociație, acesta e un lucru pe care noi nu l putem înțelege și-l reprobăm.

Secția Făgăraș de ani de zile e în restanță cu obligațiile ce le are în cadrul Asociației. Dar aceasta Asociație, aproape în fiecare an, bazată pe munca și sprijinul secțiilor active a exoperat și înfăptuit ceva de folos general, și de avantajile generale au beneficiat și membrii secției Făgăraș.

În secția Făgăraș s'au încasat dela membrii abonamentul pentru revista „Învățătorul“ (pe anii când apărea aceasta revistă) dar nici până astăzi suma de Lei 36.600 n'a fost administrată locului cuvenit. Iar la centrul Asociației se mai raportează și astăzi datoria ce ne a rămas din timpul când apărea revista.

Fără îndoială conducerea Asociației noastre nu e infalibilă. Iși va avea și ea greșelile ei. Poate și e bine să fie și criticată. Dar atunci critica și acuzațiile să fie aduse de către acei ce-și dau toată niziunța să fie mai întâi în ordine cu lucrurile lor. O astfel de critică venită din atari locuri e bine venită și aducătoare de îndreptare.

Dacă n'am ripostat la timpul său în ziarele, prin cari am fost învinuiți, aceasta se datorește credinței ce avem, că totdeauna e mai bine ca rufele să fie spălate în familie.

Nădăjduim, că asemenea cazuri în viitor nu se vor mai repeta. Ori dacă va fi necesar să se mai întâmple, atunci bunacredință, simțul obiectivității, desinteresul și numai dragostea pentru mai mult bine le va dicta.

5. *Secția județeană Sătmor.* Președinte Gheorghe Medan. În tot cursul anului secția a purtat un viu interes de toate chestiunile referitoare la școală.

În adunarea generală ținută la 24 Iunie c. în Satu-mare au fost desbătute și analizate conferințe interesante prezentate de unii membri. Adunarea a fost o frumoasă manifestatie culturală a învățătorilor din județ. S'a hotărât ca pentru viitor secția să muncească și să susțină cu tărie realizarea unor importante desiderate cum sunt: Plata la timp a salariilor învățătoresți; achitarea gra-

d-țiilor scadente; problema înaintării învățătorilor la gradele II și I; precum și problema unei culturi și pregătiri superioare pentru învățători, în locul Secției pedagogice desființate, înființându-se școala normală superioară.

6. *Secția județeană Sălaj.* Președinte Simion Oros. Din raportul primit dela această secție reesă că s'a muncit intens. N'a fost cheziune de interes general învățătoresc de care această secție să nu se fi interesat de aproape. Nu numai secția, dar însăși subsecțiile din care e compusă și au ținut întrunirile anuale și au tratat diferite subiecte de conținut profesional și școlar. În această privință prin raportul președintelui ni se face o amănunțită dare de seamă.

Secția a mai ținut și un intens contact cu centrul Asociației în tot cursul timpului.

Onorată adunare generală,

Terminând cu relatarea noastră asupra activității dezvoltată de către secții, înainte de a încheia, ar mai trebui să insistăm și asupra situației gestionare a Asociației, precum și a „Căminului fetelor de învățători” din Cluj.

Socotim însă de prisos a mai face acest lucru, deoarece atât din partea casierului Asociației cât și din partea direcțiunii Căminului, rapoarte ample ne vor da toate măsurile necesare și ne vor arăta întreaga stare de fapt așa cum se prezintă la zi. În special în ce privește gestiunea Asociației, executarea bugetului anului trecut, componerea bugetului pentru anul viitor, raportul casierului ne va servi cu datele și indicațiile necesare. Cu toate acestea și în acest loc ținem să amintim în legătură cu casieria Asociației noastre, că în nici un an încasările de cotizații nu au fost atât de slabe și neregulate ca în anul de care ne ocupăm.

Și acum de încheiere ținem să constatăm, că în acest al patrasprezelea an de existență al Asociației noastre, întâmpându-se fapte și acte menite să pună tot mai mult în evidență importanța și rolul ce are de îndeplinit organizația noastră învățătorească, avem satisfacția de a fi putut răspunde momentelor peste care am trecut. Fără forța organizată a învățătorimii, fără solidaritatea manifestată prin Asociație, în vremurile grele pe care le trăim am fi victimele întâmplării, lipsiți de orice posibilitate de a riposta și a îndelătura răul ce omenеște poate fi înălțurat.

a) Rugăm deci a lua la cunoștință cu aprobare acest raport și a da comitetului central convenita descărcare.

b) Rugăm a lua în discuție și a preciza din nou mandatul ce-l veți da comitetului cu privire la atitudinea, ce va trebui să o avem și în viitor față cu problemele, care au format preocuparea de competență a Asociației în acest an, dar unele din ele nici până azi nu și-au primit soluția definitivă și dorită de noi.

c) Și rugăm în sfârșit, ca tot în legătură cu verificarea și

analizarea acestui raport general. să binevoii a propune tot ce veți socoti necesar și mai potrivit, pentru ca activitatea de viitor a Asociației noastre să fie cât mai spornică și încoronată de reale succese.

Cluj, la 20 Iulie 1932.

Președinte :

Gavril Bochiș

Secretar general :

Gavril Almășianu

Raportul

cassierului general al Asociației regionale a învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș pe timpul dela 1 Ianuarie 1931 până la 31 Decembrie 1931.

Onorată adunare generală,

Cu onoare prezint Tabloul despre operațiunile d: cassier ale Asociației Invăță'orilor pentru anul financiar 1931, spre binevoitoarea aprobare.

Aceste operațiuni au fost controlate și verificate de către comisiunea de cen ori a comitetului nostru, care le-a aflat în regulă și în consonanță cu registrele.

Bilanțul „Fondul Cultural“ la 31 Decembrie 1931.

Active	Lei			Pasive	
	Lei	Lei		Lei	Lei
Sold la 31, XII 1930		2855219	Ajut. secției jud. Brașov	200000	
Taxe de membrii	79076		Cotiz. de 20 % centr. Bucur.	4000	
Interese dividende	97576		Cheltuieli de deplasări	30499	
Dela revista „Invățătorul“	35000	211652	Renumeratii	18000	
			Cheltuieli gen. Diverse	2313	
				12478	267290
			Depuneri la Banca Inv.	1993440	
			Imprumut F. Gh. Lazar	560121	
			Efecte (206 acții)	61500	
			Comp. dela „Rev. Inv.“	171756	
			Alte competențe	4900	
			Numerar	5865	2799581
		3066871			3066871

2. Fondul excursiunilor, Capital la 31 Dec. 931	Lei	15297
3. Fondul „Orfelinatal Invățătorilor“	„	14682
4. Fondul „Mauzoleu“ Capital	„	59310
		Total Lei 89289

Depuși la Banca Invățătorilor în libele aparte.

Din bilanțul „Fondul Cultural“ se vede că averea acestui fond este de Lei 2799581, iar averea totală a Asociației este de 2888868 Lei.

Ținem se amintim că și în anul acesta, comitetul central a luat mai multe măsuri pentru încasarea taxelor dela membrii secțiilor județene. Intre altele s'au lansat circulare către președinții secțiilor, în cari s'au arătat sumele restante ce sunt a se achita.

Unele secții au răspuns circularelor comitetului, trimițându-ne restanțele și taxele pe 1931, altele, însă au rămas nepăsătoare, netrimițând nici cel puțin tabloul membrilor pe 1931, așa că nu se poate face o dare de seamă reală despre restanțele ce sunt a se incasa dela acelea secții.

Din tabloul de mai jos se poate evidenția restanțele din 1919 până la finea lunii Dec. 1931, precum și încasările făcute în anul 1931. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tablou

de pre restanțele de cotizații precum și încasările făcute dela secțiile județene.

Nr. curent	Județele	Numărul învățătorilor	Restante până la 31/XII 1930	Încasări decontate pe anul 1931	Restanțe pe 1931	Totalul restanțelor până la 31/XII 1931
			Lei	Lei	Lei	Lei
1	Arad	?	Din 1918 până la 31/XII 1931 nu s'a achitat nimic			
2	Alba	196	—	6500	4920	4920
3	Brașov	700	5070	—	5070	10140
4	Bihor		42000	—	21000	63000
5	Năsăud	300	—	—	10000	10000
6	Cluj	516	7380	10600	4880	12260
7	Ciuc		220	4500	2700	4900
8	Făgăraș		33000	—	9000	42000
9	Hunedoara		2400	—	4400	6800
10	Mureș	298	3668	5340	—	3668
11	Maramureș	172	4770	—	5160	9930
12	Odorhei	200	6000	—	6000	12000
13	Sălaj	400	36000	—	12000	48000
14	Sătmăr	450	13500	—	14700	28209
15	Sibiu	287	8610	—	8610	17220
16	Someș	300	—	—	9000	9000
17	Târnava Mică	222	—	6660	—	—
18	Târnava-Mare	200	22000	—	6000	28000
19	Trei-Scaune	285	—	—	8550	8550
20	Turda	?	—	—	12500	12500
			186598	33600	144490	331088

A ănd în vedere că secțiile jud. nu și achită cotizațiile cu cari datorează Asoc. Reg. pe viitor nu vom putea da ajutoare pentru înființări de cămine.

a) Rugăm on. adunare, a decide asupra măsurilor ce trebuie luate în vederea încasării restanțelor.

b) După acestea Vă rugăm să binevoiți a aproba gestiunea pe timpul dela 1 Ian. până la 31 Dec. 1931, și a mi da descărcarea cuvenită.

Cluj, la 31 Dec. 1931.

Aurel Hidegu
casier general.

Căminul Fetelor de Invățători

în anul școlar 1931—1932.

Pe ziua de 30 Iunie 1932 s'a încheiat și anul școl. 1931—1932 și pe această zi un nou an a trecut din viața acestei instituții. E bine deci a face o reprivire asupra celor întâmplate în acest timp.

Acest an, cu drept cuvânt, pu'em spune, că a fost cel mai greu și bogat în griji — ca dealtcum, cred, la toate instituțiile publice și private — ca o urmare a crizei economice și financiare prin care am trecut și trecem. Acum când aruncăm o privire asupra acestui an școlar în care părinții internelor, în majoritate absolută, ba putem zice în totalitatea lor, sunt învățători activi ori pensionari sau alți funcționari, cu lunile de zile nu și-au primit lefurile sau pensiile, este de înțeles că nici dâșii nu puteau satisface angajamentele de plată pentru întreținerea ficelor lor.

Situația aceasta fiind generală, nu odată a amenințat buna și normala funcționare a acestei instituții. Dar mulțumită eforturilor extraordinare și înțelegerii oamenilor de bine am reușit a o scoate la liman fără de-a lipsi de întreținere sau a elimina pe nici una dintre interne, deși părinții lor și astăzi datoresc Căminului sume considerabile. Sperăm însă că pe măsura ce plata lefurilor se normalizează, pe acea măsură se vor achita și restanțele revenind încetul la normal cu încasările și plățile.

Aici e locul să amintim, scoțând în relief marile servicii, ce această instituție a făcut țagmei învățătoresți. Nu mergem cu gândul mai departe, decât în trecutul nu tocmai îndepărtat, când în Cluj era o extraordinară lipsă și scumpete de locuințe. Atunci ficelile învățătorilor aflau în acest Cămin nu numai un adăpost și întreținere bună, dar și mai efină ca ori unde. Apoi în anul trecut când lumea lipsită de numerar și credit, cum ar fi putut aștepta luni de zile, ba în unele cazuri chiar un an și mai bine până ce părinții ar fi putut achita paralele pentru întreținerea ficelor lor, cum a așteptat și așteaptă și acum această instituție.

Aceste motive, ar fi obligat pe mul e, ba foarte multe studente și eleve a-și întrerupe studiile pe un timp oare care sau poate pentru totdeauna. Acest caz dureros, mulțumită acestei instituții nu s'a întâmplat nici unei studente sau eleve plasate aici.

Iată dar, cât de evidente apar serviciile acestei instituții tocmai în cele mai gre'e vremuri!

În anul școlar trecut, ca și în anii precedenți, la începutul anului cele 60 locuri au trebuit sporite, în urma cererilor, deși în alte cămine se mai aflau locuri libere.

Pentru orientare prezentăm aici Tablourile Statistice despre mișcarea internelor în cursul anului 1931—32, precum și despre situația lor cu privire la părinți și studiile ce urmau.

Situția internelor în a. 1931—32.

	Școale secundare	Academia de arte frumoase	Academia de muzică	Theologie	Farmacie	Medicină	Litere și filosofie	Științe	Drept	Academia de comerț	Academia de agricultură	TOTAL
Fete de învățători	6	2	1	1	1		2	17	1	11	1	43
Streine		2	1			1	5	3		6		18
Total	6	4	2	1	1	1	7	20	1	17	1	61

Mișcarea internelor în a. 1931—32.

	La începutul anului	Retrase în cursul anului	Venite în cursul anului	Starea la finea anului
Fete de învățători	51	18	10	43
Streine	21	9	6	18
Total	72	27	16	61

În ce privește traiul în Cămin, conducerea, ca și în ani trecuți a pus multă grijă ca hrana să fie cât mai substanțială, variată și de bună calitate. Iar cantitățile erau de așa, să asigure o bună dezvoltare fizică tuturor internelor.

S'au observat cu strictete și regulile necesare în ce privește curățenia.

Ca o urmare a celor de mai sus starea sanitară a internelor a fost întreg anul școlar foarte mulțumitoare, grație și activității depusă de dl docent universitar Dr. Const. Stanca, medicul Căminului.

În ce privește disciplina, constatăm, că în general internele au dat dovadă de purtare bună și corectă, așa că în rari cazuri a fost nevoie de ușoare măsuri disciplinare.

Sporul în studii al internelor încă a fost bun, deoarece, în tot cursul anului școlar internele au frecventat destul de regulat cursurile punând și sârguință la pregătirea examenelor. Cele mai multe examene obligatorii au fost luate în sesiunea Iunie așa că puține examene au mai rămas pe sesiunea venitoare din Octombrie.

O mică bibliotecă de 192 volume a stat la dispoziția inter-

nelor precum și unele reviste și ziare; iar pentru pregătirea lor muzicală aveau la dispoziție cele 3 pianе ale Căminului, utilizate conform cu nevoile fiecărei interne.

Ca și în ori care gospodărie condusă cu prevedere, așa și aici, s'a pus grije prin crearea și sporirea unor fonduri, cari să poată ajuta instituția în vremuri grele. Aceste fonduri, pe ziua de 30 Iunie 1932 erau următoarele:

1. Fondul Societății de lectură „Carmen Silva“ avea suma de 5620 Lei;

2. Fondul orfanal al Căminului Fe'elor de Învățători dispunea de 108.575 Lei depuși spre fructificare plus acțiunile „Băncii Învățătorilor“ Nrii 1093 și 1094 în valoare nominală de 500 Lei, dăruite Fondului de Dl Ștefan Boieriu, director general la Prima Ardeleană Cluj, iar acția Nr. 3029, dăruită de Dl Damian O. Ioan înv. director în Roșia de Secaș, nominal de 250 Lei.

3. Fondul de rezistență al Căminului dispunea de suma de 68000 Lei.

Pe venitor, toate aceste fonduri se va căuta a-se spori conform cu posibilitățile spre a se putea da destinației lor.

În cursul anului școlar expirat — ca și în anii trecuți — s'au căutat ca în limi'ele Bugetului nostru extrem de modest, fiind taxele de întreținere cele mai reduse în comparație cu ale Căminelor similare din Cluj — să se îndeplinească toate nevoile de gospodărie ale Căminului, deși cheltuelile de întreținere a edificiului, adeseori întrec posibilitățile noastre

Pentru ilustrarea veniturilor și cheltuelilor avute în cursul anului școlar, adecă dela 1 Iulie 1931 până la 30 Iunie 1932 lă-săm să urmeze următorul

Tablou de veniturile avute în an. școl. 1931—1932.

Sold		Taxe de întreținere		Taxe de usaj		Subvenție de stat		Diverse		Total	
Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b
438801	62	796130	—	8400	—	24375	—	500	—	837398	—

Tabloul de cheltuelile avute în anul școlar 1931—1932.

Alimente	Combustibil	Luminat	Inventar	Întreținere	Lefurile person. onorare	Dări asigurări Cheltueli de birou	Medicamente	Diverse	Total		
Lei	b	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	b	
438801	02	62670	22089	33381	84369	94060	9825	10848	68500	830548	02

Dacă scădem din suma veniturilor avute suma cheltuelilor făcute rămâne un escedent de 6850.— Lei împreună cu restanțele de taxe de întreținere ce vor mai încurge va servi la acoperirea restanțelor de plăți ce mai sunt de făcut în contul anului școlar trecut.

Mai notăm că adunându-se în Cămin fice de învățători din toate provinciile ce alcătuiesc Țara, trăind aici în bună armonie sufletească, am ocazie a lega și cimentarea prietenii, contribuind mult la consolidarea sufletească a Țării.

Iată dar o altă funcție importantă îndeplinită de acest șezământ pe lângă funcția de-a ajuta educația și instrucția fetelor de învățători.

Cluj, la 15 Iulie 1932.

Iacob Boieriu

director.

Proces verbal

Astăzi 1 și 2 August 1932, noi Ioan Pescariu și Andrei Mureșianu, cenzori delegați ai Asociației Învățătorilor Ardeleni, ca cenzori ai Căminului Fetelor de Învățători, verificând socotelile directorului căminului pe timpul dela 1 Iulie 1931 până la 1 Iulie 1932, am afla' consonanță între registre și în ordine cu actele justificative constatând :

La venituri	Lei 857.398-62
La cheltueli	„ 850.548-02
	<hr/>
Sold Lei	6.850-60

Se constată că din încassările pretenziunilor restante s'a creat un Fond de rezistență în suma de 68.000 (Șasezecișioptmii) Lei, sumă depusă la „Banca Ajutorul“ s. a. Cluj, care Fond urmează a-se mai spori după posibilitate în venitor.

Propunem descărcarea cuvenită.

D. c. m. s.

ss. **Ion Pescariu**

ss. **Andrei Mureșianu**

Fundațiunea Gheorghe Lazăr.

Raportul Comitetului pe 1931.

Onorată adunare generală,

Ținând seamă deoparte, de obligațiunea statutară, iar de altă parte, îndemnați de grija ce avem, pentru viitorul Societății Gheorghe Lazăr, vom înfățișa în rândurile ce urmează situațiunea reală a acestei societăți învățărești, activitatea ce a desfășurat în cursul anului 1931, și ne vom spune părerile deschis, asupra perspectivelor ei de viitor, trăgând din toate acestea apoi, concluziunile ce se impun.

Asupra vieții de stat în genere, — o știm și simțim cu toții, — s'a abătut de aproape 2 ani încoace, o nemaipomenită criză financiară și morală. Durerea și jeluirea a cuprins și încătușat toate sufletele. O depresiune adâncă s'a așezat peste tot pământul... Nu mai pulsează viața în ritmul ei normal. Pe deasupra tuturor ideilor și idealurilor omenirii, s'a suprapus o ceață tenebroasă, și în locul acestor idealuri se pune cu toată gravita'ea o singură preocupare: lupta pentru existență.

Este firesc că, în asemenea împrejurări și într'o atmosferă îmbăcătită astfel de „idealuri“ ideile generoase nu-și mai găsesc un mediu prielnic și ele sunt sortite dela început să se năruie și să dispară.

Să ne uităm în jurul nostru! Unde mai vedem să pulseze viața culturală, ori filantropică? Cine se mai entuziasmează pentru promovarea vieții col ctive? Câți oameni mai pomenesc de necesitatea acțiunilor de binefacere, ca e stau în strânsă legătură cu viața umană. Nimeni, sau aproape nimeni. Dacă ici-colea se semnalează vre-o mișcare, de aceasta natură, pronosticul se poate face cu garanție. Reușita este condamnată, rezultatele anemice, destrămarea implacabilă, pentrucă acțiunea nu este pornită cu înflăcărarea ce caracterizează voințele mari, pentrucă nu are la temelie sinceritatea și pentrucă împrejurările anormale de astăzi, omoară și distrug totul în jurul nostru.

Dacă acest dezastru s'ar localiza numai la noile indemnuri și inițiative, totuși nădejdlle nu s'ar pierde și omenirea și-ar găsi un refugiu. Dezastrul este în ă mai mare și perspectivele lui mai înspăimântătoare. Este atacat însuși temelul vieții de până acum, este în primejdie întreg patrimoniul vechiu, organizat și alcătuit solid din vremea romantismului și a înfloririi. Toate societățile cu acest caracter și-au pierdut astăzi intensitatea și lumina. Intreaga lor structură este sdruncinată și subrezită. Ele mai trăesc doar în baza inerției tainice. Și iată omenirea, ajunsă pe punctul de a pierde deodată, cecece a înfăptuit de decenii și veacuri, prin colaborarea metodică de fiecare zi.

Relevând și fixând acest dezastru, ne gândim cu destulă îngrijorare la modesta noastră alcătuire cu denumirea „Societatea învățătorilor Gheorghe Lazăr”. Dacă împrejurările o vor țâri în acest angrenaj, care este mângăierea noastră? Cu ce sunt răsplătite nă uințele atătora dintre noi, cari au făurit p'anuri de cea mai pură gândire, cari au preconizat alcătuirii pe temelia solidarității de corp, cari au urmărit să lase o moș enire generațiilor viitoare, spre a le sluji ca izvor de inspirațiune, devotament și activitate. Intr'un timp relativ scurt — se poate verifica din acle și dovezi — ea a îndeplinit trebuințe mari și a ușurat suferințe destule. Cu deosebire în decada primă a ajutat efectiv și în jurul ei era febrilitate, acțiune și iubire.

De doi ani încoace însă viața ei este în oprire. Nici un pas înainte, nici o răscolire nouă, care s'o învieze și s'o înalțe. Fondurile ei, izvorul de viață și de energie, este și în anul acesta aproape acelaș, ca în anul precedent, cu un spor minimal, de 25.000 lei, care ne face mai mult un titlu de slăbiciune decât de înă țare. Din aceasta cauză firește, opera de ajutorare a societății a fost am putea spune inexistentă. N'au primit fiii noștrii, nici un ajutor și n'a ușurat societatea noastră nici o povară. Doar Căminul susținut de dânsa, a complectat cât a putut, cu puterile lui proprii, într'o mică măsură, acea operă, întreținând gratuit 8 fii de învățători la studii. Dar ce însemnează aceasta într'o mizerie ca cea de astăzi!

Iată pentruce acum, aflându-ne la o răspântie, suntem datorii față cu noi înșine să punem cu hotărâre întrebarea: Ce vrem și ce gândim? Vrem să existăm mai departe, vrem să ne înțelegem obligațiunile, vrem să ne îngropăm idealurile ori nu vrem. Dacă ne vrem moartea, să c ntinuăm a rămâne cu mâinile la sp te, așa cum am rămas de 2 ani încoace, și atunci de igur, vom vedea cu ochii prăbușirea. Iar dacă nu vrem — atunci repede la lucru și la muncă.

În organismul statului și al țării noastre, fiecare bună gândire și alcătuire, este o celulă și toate aceste celule alcătuiesc între ul, Societatea noastră modestă este și ea o celulă în acest organism. Datoria noastră nu poate fi alta decât cea de a face, ca aceasta celulă, să-și continue viața, așa cum datorii sunt toți, să dea viață celorlalte celule.

Măi mult ehiar, suntem datorii să i dăm o viață intensă, vie, căci ea se alimentează din voința și ho'ărârea unui corp social, din corpul învățătorilor, care prin însași definiția lui, trebuie să exceleze în domeniul preocupărilor sufletești și trebuie să rămână o pilduitoare năzuința, în drumul său către ascendență și realizare.

Acestea gânduri să le avem ca temelie, aceste îndatoriri trebuie să ne bată permanent la ușa inimii noastre și atunci vom trece cu bine, marile încercări ale vremii.

*

Anul care s'a scurs, 1931, a fost destul de sărăcăcios în

realizări. Societatea noastră, după cum am amintit nu și-a sporit patrimoniul său material abea cu 25.000 lei. Din aceasta cauză n'a distribuit nici o bursă și nici un ajutor, deși era atâta de ajutat.

Comitetul a ținut în acest an numai 2 ședințe plenare, în cari însă a avut de rezolvit exclusiv agende în legătură cu administrația Căminului „Casa Invățătorilor”, primiriile în Cămin, stabilirea taxelor de întreținere, alcătuirea bugetului, verificarea gestiunii acestui Cămin etc.

În urma acestora Vă rugăm să binevoiți :

- a) A aproba acest raport general;
 - b) A da descărca Comiteului pe anul 1931.
- Cluj, la 20 Iulie 1932.

Andrei Mureșan

v.-președinte.

Andrei Pora

secretar.

Raportul

**casierului general al Fondului Gh. Lazăr pe timpul
de la 1 Ianuarie 1931 până la 31 Dec. 1931.**

Onorată adunare generală,

Alăturat am onoare a prezenta Tabloul despre operațiunile de casă ale Fondului Gh. Lazăr din anul financiar 1931 spre binevoitoarea aprobare.

Aceste operațiuni au fost controlate și verificate și de către comisiunea de cenșori a com. nostru, care le-a aflat în regulă și în consonanță cu registrele.

Bilanțul „Fondul Gh. Lazăr” la 31 Dec. 1931

	Lei	Lei		Lei	Lei
Sold la 31 XII 1930		891066	Burse fiilor de inv.	34275	
Taxe de membri	260270		Cheltueli de transp.	8336	
Interese			Remunerații	12000	
dividende	66070	3 6340	Diverse cheltueli.	13295	67906
			Depuneri la Bancă Inv. Libel 846	1108892	
			Depuneri la Banca Inv. în lib. No. 866	6221	
			Depuneri F. Gh. Vilt libel 301	28200	
			Depuneri F. Gh. Vilt libel 459	794	
			Efecte (acții) 23 buc.	5750	1149857
		1217406			1217763

Prin urmare scăzând din totalul înratelor, în anul de gestiune 1931 în sume de 1,217.406 lei, totalul cheltuielilor în sume de 67.906 rămâne la 31 Dec. 1931 un so'd de 1,149.500 lei care este depus la Banca învățătorilor Cluj.

Rog adunarea generală să binevoiască a lua la cunoștință acest raport și a-mi da pentru anul de gestiune 1931 descărcarea cuvenită.

Cluj, la 31 Dec. 1931.

A. Hidegh
casier general.

Căminul „Casa Învățătorilor“

în anul 1931-32.

Căminul Casa Învățătorilor, în acest an școlar, s'a deschis la 1 Octomvrie 1931, fiind primiți în total 171 studenți, majoritate fii de învățători. De astădată, n'au reflectat studenți la toate locurile din Cămin, căci 24 locuri au fost tot timpul neocupate. În ultimele luni ale anului școlar, numărul de 171, a scăzut și mai mult, o parte din studenți, părăsind Căminul și chiar Universitatea. Criza generală și neprimirea lefurilor funcționarilor pe mai multe luni, a produs aceasta dureroasă stare de lucruri. Și prevedem și pentru viitor acelaș fenomen: tot mai redus va fi numărul studenților la Universitate, deci tot mai redus va fi numărul reflectanților la locurile din Căminuri în genere.

Studenții primiți cu începutul anului au avut în Cămin întreagă întreținerea, luminat, spălatul rufelor de pat, încălzit și serviciu, apoi baie săptămânal în baie comună. Studenții bolnavi au fost vizitați de către medicul Căminului în mod gratuit, tot asemenea au primit gratuit medicamente.

Pentru a servi pe studenți la masă, în camere și alte lipsuri, precum și pen'ru necesitățile de bură funcționare a tuturor celorlalte servicii, au fost angajate în total 18 persoane de serviciu deci un număr redus față de anul trecut.

În tot timpul anului a stat la dispoziția studenților Biblioteca Căminului, care dispune de cărți valoroase pentru toate facultățile. Excepțional, în acest an școlar, aceasta Bibliotecă n'a fost sporită, din lipsa de mijloace. Sperăm însă că pentru anul viitor să continuăm cu înzestrarea ei, așa cum am făcut-o până acum. Înafară de Bibliotecă Căminul a oferit studenților și posibilități de recreație, întreținând 2 mese de billiard, 2 plane, un harmoniu, șach, domino și un aparat de radio.

Conducerea Căminului, cu ajutorul Comitetului studențesc, în frunte cu președintele său Tiberiu Mihu, stud. med. anul V, a organizat în cursul anului o serie de 9 Searate artistice literare, ca puncte de recitări, muzică clasică, etc., susținute de Orchestra Căminului, de studenții din Cămin. Foarte instructive au fost Conferințele ținute de către o seamă de profesori din Cluj, și cari au atras nu numai pe studenții interni, ci un număr considerabil de studenți și studente din oraș și dela celelalte Căminuri din Cluj.

Aducem și pe aceasta cale cele mai vii mulțumiri dlor profesori Bogdan-Duică, D. Rădulescu, A. Bozdog, Silviu Dragomir, Petre Grim, etc. pentru concursul ce au binevoit să acorde Căminului nostru și pentru instructivele conferințe ce au binevoit să țină.

Toate celelalte agende de ordin disciplinar au fost conduse în acest an școlar, de către Dl Prof. universitar Petre Grim, în locul dlui Dr. N. Drăgan, care îndeplinind funcția de Rector al Universității s'a retras. — Constatăm cu plăcere că în cursul anului au fost puține cazuri disciplinare, cari au necesitat luarea de sancțiuni.

Căminul a fost înzestrat în anul acesta într'o măsură foarte redusă. Aceasta se datorește faptului că subvențiunea ce ne-a acordat Statul a fost și ea redusă simțitor. Suma de 355,000 lei primiți sub acest titlu dela Stat a fost întrebuințată numai pentru acoperirea cheltuelilor curente și ea n'a fost suficientă pentru noi înzestrări. Constatăm cu durere, că aceasta subvențiune se reduce pe an ce trece și prevedem chiar suprimarea ei totală. În acest caz suntem avizați la propriile noastre resurse, cari sunt destul de modeste.

Totalul înratelor în acest an de gestiune a fost de Lei 2,883.685 — iar al cheltuelilor de Lei 2,778.476 lei, rămânând la 31 Decembrie 1931, un escedent de 105.209 Lei, care se contează de întrate pe anul fin. 1932.

Acesta gestiune a fost examinată de către Comitetul de censored și aflată în deplină ordine, după cum se poate vedea din Procesul verbal anexat. Ea a fost apoi supusă cercetării Comitetului în ședința sa din 2 Aprilie 1932 care găsindu o în ordine a aprobat-o și a dispus să fie prezentată adunării generale, ultima instanță.

Pentru confirmarea celor de mai sus, lăsăm să urmeze aceasta gestiune în suma totală la diferite conturi de Venituri și cheltueli și un Tab'ou Statistic al Studenților din Cămin.

Cluj, la 25 Iulie 1932.

Andrei Pora

director administrativ.

Proces verbal

luat de Comitetul de Cenzori și supraveghere al Căminului Casa Învățătorilor din Cluj, în ședința ținută la 28 și 29 Martie 1932, fiind de față subsemnații:

Obiectul ședinței este controlarea și verificarea gestiunii anului 1931.

Comitetul de Cenzori al Căminului „Casa Învățătorilor“, controlând și censurând actele justificative cu borderourile, registrele casei, cu prevederile bugetare și hotărârile referitoare, constată că gestiunea anului 1931, este încheiată în perfectă consonanță actelor justificative, constată exactitatea registrelor de casă și contabilitate, constată o încheere a bilanțului cu următoarele cifre:

Intrate	2,883,685.61 Lei
Eșite	2,778,476.51 „

și un escedent de Lei 105.209 bani 10, ce se raportează pe anul de gestiune 1932.

Comitetul de Cenzori propune luarea la cunoștință a gestiunii 1931 și descărcarea directorului și a contabilului pe exercițiul încheiat la 31 Dec. 1931.

ss. **M. Hurduoaciu** ss. **A. Mureșan** ss. **Ion Poșcariu**

Gestiunea Căminului „Casa Învățătorilor“ din Cluj pe anul financiar 1931.

Intrate :		Eșite :	
1. Solve	lei 2351329.—	1. Nutriment	lei 1472366.65
2. Subvenții	„ 335000.—	2. Încălzit și lum.	„ 289501.—
3. Cantii	„ 36000.—	3. Chelt. de într.	„ 89472.—
4. Taxe uzaj	„ 36000.—	4. Plafa inst. calv.	„ 100000.—
5. Taxa de locuință	„ 11788.—	5. Lefuri	„ 349490.—
6. Diverse	„ 22953.—	6. Fond pt. achit. fact. vechi	„ 312368.—
7. Sold lui 1930	„ 90617.—	7. Compl. mobil.	„ 10560.—
Total	lei 2883685.—	8. Veselă și ling.	„ 32267.—
		9. Cantii	„ 39400.—
		10. Bibliotecă	„ 490.—
		11. Impozit	„ 11.—
		12. Casa Cercuală	„ 6259.—
		13. Medicamente	„ 6806.—
		14. Chelt. de birou	„ 14735.—
		15. Apă și canal	„ 36761.—
		16. Diverse	„ 18187.—
		Total	lei 2778476.51

Bilanț :

Intrate : lei 2,883,685.—

Eșite : „ 2,778,476.—

Excedent lei 105.209.—

ss. **Ionu Mureșan**
contabil

ss. **Andrei Pora**
director

TABLOU STATISTIC

de studenții locuitori în Căminul „Casa Învățătorilor“
în anul școlar 1931/3.2

Facultatea	Fii de învățător membri ai Fund. Gh. Lazăr				Fii de preoți		Fii de funct. publici		Fii de industr. și com.		Fii de agricultori		Total	Observări
	Bursieri ai F. Gh. Lazăr	Semi-bursieri	Bursieri ai Statului	Solvenți	Bursieri ai Statului	Solvenți	Bursieri ai Statului	Solvenți	Bursieri ai Statului	Solvenți	Bursiere ai Statului	Solvenți		
Drept	1	2	—	33	—	7	—	6	—	1	—	4	54	
Medicină	2	2	—	43	—	2	—	3	—	3	—	6	61	
Litere și filosofie	—	—	—	14	—	—	—	1	—	—	—	—	16	
Științe	1	—	—	11	—	—	—	4	—	2	—	—	18	
Acad. Com.	1	—	—	10	—	1	—	4	—	—	—	1	17	
Conservator	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	5	
Farmacie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Belle-Arte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Total	5	4	—	112	—	10	—	21	—	6	—	212	171	

Cluj, 15 Iulie 1932.

Director, **A. Pora.**

Concurs pentru ocuparea a 195 locuri în căminul Casa Învățătorilor din Cluj.

Comitetul Fundațiunii Gheorghe Lazăr, în baza art. 54 din Statute, publică concurs pentru ocuparea alor 195 locuri în Căminul „Casa Învățătorilor” din Cluj, pe anul școl. 1932—33. Toate locurile sunt cu solve. Solvele se achită lunar anticipativ. Reduceri la taxele de întreținere nu se fac. Fiecare student la intrare va iscăli o declarațiune prin care se obligă a rămâne în Cămin pe toată durata anului școlar 1931—32, achitând taxele integral, cu începere dela 1 Oct. până la 30 Iunie. La 1 Octombrie se va plăti un avans de 500 lei pe Iunie, care nu se restituie celor ce părăsesc Căminul înainte de 30 Iunie 1933.

Taxele de întreținere sunt: 1600 lei lunar, fii de neînvățător; 1500 lei fii de învățători cari nu sunt la curent cu taxele către societate și 1400 fii de inv. la curent cu taxele. Pot înainta cereri fii membrilor activi ai Fund. Gh. Lazăr, cari urmează regulat studiul la aniversitate, ori alte școli superioare din Cluj (Academia de comerț, Conservator, Școala de arte frumoase).

Doritorii de a obține unul din aceste locuri vor anexa la cerere următoarele acte: 1. Certificat de naștere; 2. Diploma de bacalaureat; 3. Extrasul de pe foaia de dare a părinților cu viza Percepției ori adm. financiare; 4. Certificat eliberat de Primărie, relativ la starea familială; 5. Certificat medical; 6. Dovada că este membru al Fundațiunii Gh. Lazăr la curent cu plata cotizației de 1000 lei — odată pentru totdeauna.

Orfanii vor alătură extrasul de moarte al tatălui și o copie de pe Carnetul de pensie al mamei văduve.

Petiționarii vor indica în cereri la care facultate sau școală superioară doresc să se înscrie. Toți studenții primiți în Cămin, vor avea: locuință, masă (dejun. amiaza, cina) luminat încălzit și serviciu. Ei sunt obligați a cerceta regulat orele de cursuri și a se conforma întru toate Regulamentului intern al Căminului, Studenții bursieri, nu vor putea ocupa funcții. Căminul se deschide la 1 Oct. c.

La intrare în Cămin fiecare student: 1. Va dorei înscrierea la Universitate; 2. Va plăti o taxă de 200 lei pentru uzaj și bibliotecă, și 200 lei cauție care se restituie la sfârșitul anului 3. Va aduce cu sine albiturile necesare. Albiturile de pat se dau dela Cămin. Fiecare student însă, va mai aduce de acasă o plapomă, ori o pătură, o pernă cu 2 fețe și 3 ștergare.

Cererile timbrate, împreună cu actele cerute se vor primi până la 31 August c. pe adresa: Fundațiunea Gheorghe Lazăr, Cluj, Casa Învățătorilor.

Cluj, în Iulie 1932

Consiliul de Administrație.

Căminul „Fetelor de Invățători“ — Cluj.
Str. Gen. Grigorescu No. 2.

Concurs.

În Căminul „Fetelor de Invățători“ din Cluj, se primesc pe anul școlar 1932—33 cu întreaga întreținere: locuință, hrană bună, spălat, luminat, încălzit, baie, medic și medicamente, un număr de 60 interne (cari frecventează școlile secundare și superioare) cu preferință fetele învățătoarelor, înscriși membrii în Asociațiile cari compun Federația.

Taxele de întreținere pentru anul școlar 1932—33 vor fi fixate în luna Septembrie la o sumă mai redusă ca în Căminele statului.

200 lei taxa de uzaj pentru fiecare internă.

Taxa de întreținere se va solvi în rate lunare anticipative.

Părinții, cari nu sunt învățători, mai solvesc odată pentru totdeauna o taxă de 500 lei la Fondul orfanelor de învățători (Asociație) la înscrierea elevei ori studentei în Cămin pentru prima oară.

Eforia are dreptul a ridica sau reduce taxele de întreținere, după cum viața se va scumpi ori efteni cu mult peste prevederile avute.

Cererile pentru primire se vor înainta: *Direcțiunii Căminului*, cel mai târziu până la 5 Septembrie 1932.

Căminul se deschide la 15 Septembrie 1932.

EFORIA CĂMINULUI.

Revista apare sub conducerea unui Comitet de redacție

REDACTOR:
ANDREI PORA

SECRETAR DE REDACȚIE:
GAVRIL ALMAȘIANU

Abonamentul anual 200 Lei	Apare lunar
Un număr 20 „	cu excepția lunilor de vacanță

REDAȚIONALE

Manuscrisele și schimbul se vor trimite pe adresa: **„Casa învățătorilor“ — Cluj**

Manuscrisele nepublicabile nu se înapoiază.

Autorii, care voiesc să li se amâne apariția publicațiilor, sunt rugați să trimită câte un exemplar.

On. abonații sunt rugați să ne comunice adresa exactă.

Abonamentul începe dela No. 1 al fiecărui an, și se plătește înainte.